Festival Vortrijk

Matinee

Nothing Happens, Twice

door Emile Souvagie,
I SOLISTI Next Generation

zo 08.03 11:00 60'

MET STEUN VAN:

KLARA

Nothing Happens, Twice

Pal in het midden van de twintigste eeuw maakten de Amerikaanse componist John Cage (1912-1992) en de Ierse schrijver Samuel Beckett (1906-1989) twee creaties waarin nadrukkelijk iets níet gebeurt. Gefascineerd door deze samenloop ging klarinettist Emile Souvagie, NextGeneration Artist bij blazersensemble I SOLISTI, op zoek naar wat beide kunstenaars tot deze omslag bracht. Wat schuilt er in die ruimte tussen woorden en noten? En wat betekent stilte vandaag, in een wereld die dol draait?

CREDITS

Een productie van I SOLISTI in het kader van I SOLISTI ACADEMY

Concept: Emile Souvagie (I SOLISTI NextGeneration Artist) ism Stan Martens en Ferre Vuye

Tekst, spel/scenografie: Ferre Vuye en Stan Martens

Muziek: muziek van John Cage, creatieopdracht aan Emile Daems

Musici: Emile Souvagie (klarinet), Alexander Declercq (piano) en Tille Van Gastel (fluit)

PROGRAMMA

Muziek:
- John Cage: In A Landscape (1948)
- John Cage: Solo with Obbligato Accompaniment of Two Voices in Canon, and Six Short Inventions (1933-1934)
- John Cage: Nocturne (1947)
- John Cage: Living Room Music (1940)
- John Cage: Clarinet Sonata (1933)
- John Cage: Dream (1948)
- Emile Daems: Creatie (2024)

TEKST

Aurélie Walschaert

Een schijnbare leegte

In 1952 ging er een schokgolf door de muziekwereld toen het stuk *4'33"* van John Cage in New York in première ging. De uitvoerder kwam op, sloot de klep van de piano en ging zitten. Vier minuten en drieëndertig seconden lang speelde hij geen enkele noot. In de zaal ontstond geroezemoes, en na de voorstelling eisten een aantal luisteraars hun geld terug voor deze wansmakelijke grap. Toch was het Cage niet om provocatie te doen. Het was zijn manier om de traditionele ideeën over muziek en geluid fundamenteel in vraag te stellen. 'Een lege ruimte of een lege tijd bestaat niet. Er is altijd iets te zien, iets te horen', zo stelde hij.

Aan de andere kant van de oceaan voltrok zich vier maanden later een gelijkaardige gebeurtenis: op een kale scène in het theater wachten twee mannen op een zekere Godot. Elke avond kondigt een jongen aan dat hij vandaag niet meer zal opdagen, maar morgen wel. Wie de mysterieuze Godot is, wanneer hij komt, en waarom, blijft het hele stuk lang onduidelijk. In wezen gebeurt er niets; enkel de tijd verstrijkt en tussen de personages ontspint zich een absurd gesprek over de kleine en grote vragen van het leven. Het toenmalige publiek begreep niets van Becketts *Wachten op Godot*. Hier en daar rezen zelfs stemmen om het stuk te verbieden. Maar ondanks die aanvankelijke tegenwind, groeiden zowel Cage als Beckett uit tot twee boegbeelden van het naoorlogse modernisme. Ze maakten radicaal komaf met de bestaande tradities en kenden de leegte eenzelfde betekenis toe als de noten of woorden op het papier.

Eigenzinnige uitvinder

De Oostenrijks-Amerikaanse avant-gardecomponist Arnold Schönberg, bij wie Cage een korte tijd studeerde, vatte zijn leerling ooit treffend samen :'Ik had slechts één goede Amerikaanse student; hij is

Nothing Happens, Twice

natuurlijk geen componist, maar een geniale uitvinder.' Aan het begin van zijn carrière waagde Cage zich nog aan enkele composities op basis van twaalftonenreeksen, zoals zijn *Sonata for Clarinet*. Maar al vrij snel begon hij te experimenteren. Hij liet zich daarbij vooral leiden door filosofische en spirituele inzichten. Voor hem stond niet de persoonlijke expressie van de componist centraal, maar wel de ervaring van klank zelf, waar die ook vandaan kwam: een klassiek instrument, elektronica, de omgeving, of zelfs alledaagse huishoudobjecten zoals in *Living Room Music*. Onder invloed van oosterse filosofieën ontwikkelde hij eind jaren '40 een nieuwe techniek, waarbij hij vooraf vastgelegde geluiden – van enkele noten tot akkoorden of toongroepen – in een tabelvormig 'gamma' ordende, als een verzameling mogelijkheden die als basis diende voor een compositie. Van dat voorgeprogrammeerde gamma zou stilte een steeds belangrijker deel gaan uitmaken.

Cage was ook een vurige verdediger van de verstilde pianomuziek van Erik Satie. Hij integreerde verschillende knipogen naar de Franse componist in zijn eigen oeuvre. Zo componeerde hij in 1948 het minimalistische *In A Landscape*, een hommage aan de statische harmonieën en herhalingen uit Saties bekende *Gymnopédies*. In het serene werk moet de speler zowel de demper- als de galmpedaal ingedrukt houden. Qua opzet en sfeer leunt het erg aan bij *Dream*, dat net als *In A Landscape* geschreven was voor danser en choreograaf Merce Cunningham. Uit diezelfde periode dateert ook de impressionistisch aandoende miniatuur *Nocturne* voor viool en piano, waarin Cage probeert om het klankuniversum van beide instrumenten zo dicht mogelijk naar elkaar toe te brengen.

De jonge Vlaamse componist Emile Daems (1996) verenigde de wereld van Beckett en Cage in een nieuwe partituur, zonder dat hij vooraf wist hoe de voorstelling er precies uit zou zien. 'Zijn compositie is tegelijk muzikaal en theatraal, en dus geknipt voor deze productie,' aldus bezieler Emile Souvagie.

find your wild

Binnenkort bij Wilde Westen

06.03 **Ictus String Trio + Ragazze Quartet**
07.03 **Night Air** *experimenteel mini-festival*
08.03 **I Solisti - Nothing Happens, Twice** *matinee*
08.03 **Fireplace** *jong talent*
08.03 **Brecht Valckenaers**
15.03 **Liederzeit - Die schöne Müllerin** *matinee*
19.03 **Tutu Poane**
26.03 **Grégoire Gerstmans** *Piano Day*
28.03 **Jazz Cats 2026**
03.04 **Nenia, Revue Blanche**

INFO & TICKETS

WILDEWESTEN.BE

find your wild

Organisatie

Wilde Westen vzw
Conservatoriumplein 1
8500 Kortrijk
056 37 06 44
info@wildewesten.be

WILDE WESTEN

Met steun van

Vlaanderen verbeelding werkt
KORTRIJK
nationale loterij MEER DAN SPELEN

Festivalpartners

PUC | CONTINUE
sbb accountants adviseurs
hello vélo
KU LEUVEN kulak
Audika Hoorcentrum

Festivalleveranciers

GROUP VANDECASTEELE mobility solutions
MAENE
Cristal ALKEN
pepsi

Mediapartner

KLARA

Met dank aan onze partners

SCHOUWBURG KORTRIJK
TRACK MUZIEKCENTRUM KORTRIJK
Conservatorium Kortrijk
zwevegem
UDL
postuniversitair centrum

festival
kortrijk

Lid van de Festival van
Vlaanderen-familie

FESTIVAL VAN
VLAANDEREN